

Årsredovisning 2013 KPA AB

Organisations nummer 556527-7182

KPA
PENSION

Innehållsförteckning

	Sidan
Förvaltningsberättelse	3
Ägarförhållande och koncernstruktur	3
Allmänt om verksamheten i KPA Pension	3
Bolag och verksamheter i KPA Pension.....	4
Verksamheten under 2013 i KPA Pension	4
Bolagsstyrning.....	6
Omvärld.....	7
Resultat och ekonomi	8
Förslag till vinstdisposition.....	8
Resultaträkning.....	9
Balansräkning	10
Kassaflödesanalys.....	12
Redovisningsprinciper	13
Noter	15
Definitioner	25

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för KPA AB, org. nr. 556527-7182 med säte i Stockholm, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2013.

Ägarförhållande och koncernstruktur

KPA AB ägs till 60 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring (502006-1585) och till 40 procent av SKL Företag AB (556117-7535).

KPA-koncernen består av moderbolaget KPA AB och dotterbolaget KPA Pensionservice AB (556569-1077) med bifirman Pensionsvalet PV. KPA Pensionservice AB äger i sin tur det nyförvärvade dotterbolaget KPA Pensionstjänst (556254-6969). KPA AB består även av dotterbolaget KPA Livförsäkring AB (502010-3502), som inte får dela ut vinst ock konsolideras inte i koncernredovisning.

KPA Liv-gruppen består av moderbolaget KPA Livförsäkring AB (publ) och KPA Pensionsförsäkring AB (publ) (516401-6544). Det överskott som uppkommer i dotterbolaget KPA Pensionsförsäkring AB tillfaller försäkringstagarna. Ingen vinstutdelning får ske till aktieägaren. KPA Pensionsförsäkring AB konsolideras därför inte i koncernredovisning.

KPA Pensionsförsäkring AB äger två aktiebolag, Litreb I AB (556715-5782) och Litreb II AB (556730-4679),

som i sin tur är ägare till ett kommanditbolag, Litreb KB (969700-5032). KPA Pensionsförsäkring AB äger dessutom Kulltorp Holding AB till 33% och det i Kulltorp helägda dotterbolaget Gnosjö Energi AB, 99% av Stopstorp KB (969715-6249), 70% av Kungsbrosus Holding AB (556891-1670), 99% av KB Sandspridaren (969747-2950), vari Litreb II AB äger 1%. Litreb KB äger Litreb Fastigheter AB (556681-3142), Ymerplan AB (556742-7199), Godsfinkan Hammarby AB (556605-7757), Trumman Häggvik AB (556728-3923), Löten Vårdbostäder AB (556758-5426), Arlöv Vårdbostäder AB (556668-0566) och Äldreboendet Solbacka AB (556768-3924).

Alla nämnda företagen har säte i Stockholm. KPA-bolagen benämns nedan KPA Pension.

Allmänt om verksamheten i KPA Pension

KPA Pension erbjuder traditionell pensionsförsäkring, fondförsäkring, livförsäkring, direkt fondsparande, pensionsadministration, valcentral och kapitalför-

valtning. Allt med etisk inriktning. Den prioriterade marknaden är kommunsektorn i Sverige. Med kommunsektorn avses anställda och arbetsgivare i kommuner, landsting, regioner, kommunalförbund, kommunala företag och härtill närstående företag.

KPA Pension är marknadsledande i kommunsektorn. Samtliga landsting och drygt 80 procent av Sveriges kommuner har avtal med bolag inom KPA Pension. Över en miljon anställda har sin pension i någon form hos KPA Pension. KPA Pension erbjuder kundpassade pensions- och försäkringslösningar främst till kommunsektorn. Vi kombinerar trygga pensioner med etiska placeringar.

Bolag och verksamheter i KPA Pension

Moderbolaget KPA ABs

verksamhet består av att förvalta dotterbolag. KPA Pensions anläggningstillgångar ägs av moderbolaget. Nettoomsättningen i KPA AB utgörs av vidarefakturering av driftskostnader till dotterbolagen.

Dotterbolaget KPA Pensionservice AB (fd Pensionsvalet PV AB) bildades 1999. Bolagets ena verksamhetsdel administrerar, för arbetsgivarnas räkning, de individuella pensionsvalen för anställda inom kommunsektorn och Kooperationen och förmedlar pensionspremierna till valbara försäkringsbolag under bifirma Pensionsvalet PV. Den andra delen av verksamheten består av beräkning och utbetalning av tjänstepension från flera olika avtalsområden för kunders räkning. Bolagets verksamhet är en del av KPA Pensions kompletta produktutbud till arbetsgivare, arbetstagare och pensionärer.

Dotterbolaget KPA Pensionstjänst AB

- Bolaget förvärvades under 2013 av KPA Pensionservice AB från SPP Livförsäkring AB och bytte namn från SPP Liv Pensionstjänst AB till KPA Pensionstjänst AB. Bolaget administrerar, för arbetsgivarnas räkning, de individuella pensionsvalen för anställda inom kommunsektorn och förmedlar pensionspremier till valbara försäkringsbolag. Bolaget utför också beräkning och utbetalning av tjänstepension enligt kommunala kollektivavtal för kunders räkning. Bolagets verksamhet är en del av KPA Pensions kompletta produktutbud till arbetsgivare, arbetstagare och pensionärer.

Dotterbolaget KPA Livförsäkring AB

meddelar kollektivavtalad tjänste-grupplivförsäkring (TGL) för kommunsektorns anställda och saluför frivilliga grupplivförsäkringar både som komplement till TGL för anställda och som ersättning av TGL för pensionärer.

Dotterbolaget KPA Pensionsförsäkring AB

är förvalsalternativ i KAP-KL-avtalet för kommun- och landstingsanställda samt inom AIP, anställda inom statsunderstödda teatrar, dans- och musikinstitutioner. Det innebär att anställda som inte gör ett aktivt val för sin tjänstepension, får den placerad i KPA Pensionsförsäkring. Bolaget tillhandahåller även försäkringslösningar för tjänstepensionsplaner inom KAP-KL, PA-KFS 09, PA 03 och AIP, samt privata pensionsförsäkringar. Personer som placerar sin individuella del av tjänstepension hos KPA Pensionsförsäkring AB kan välja mellan antingen traditionell försäkring eller fondförsäkring.

Verksamheten under 2013 i KPA Pension

Arbetstagare och arbetsgivare

Inom KAP-KL är det årligen cirka 80 000 till 100 000 nyanställda och anställda som uppnår 21 års ålder, som får välja försäkringsgivare för sin tjänstepension. Detta medförde att KPA Pensionsförsäkring AB fick drygt 80 000 nya pensionssparare under 2013.

Premier för 2012 års val förmedlades till KPA Pensionsförsäkring AB i slutet av mars 2013 och motsvarade drygt 7,2 miljarder kronor, varav knappt 400 mkr till någon av KPA Pensions etiska fonder.

Totalt har KPA Pensionsförsäkring AB pension under förvaltning för 1,6 miljoner personer, varav 80 000 personer sparar i någon av KPA Pensions etiska fonder.

Kommuner och landsting kan också försäkra pensionsförmåner utöver individernas individuella del inom KAP-KL. Det är förmånsbestämd ålderspension och efterlevandepension samt premiebefrielse av dessa förmåner som försäkras. Hittills har cirka 180 kommuner tecknat avtal med KPA Pensionsförsäkring AB.

KPA Pensionservice AB och KPA Pensionstjänst AB hanterar pensionsmedel för arbetsgivares räkning, främst kommuner och landsting. I slutet av 2013 hade samtliga landsting och cirka 83% av alla kommuner

avtal om detta med KPA Pensionservice AB och KPA Pensionstjänst AB.

I KPA Livförsäkring AB har 2 075 (2 056) arbetsgivare avtal avseende TGL-KL.

Fördelad avkastning

Sedan den 1 juli 2004 fördelar KPA Pensionsförsäkring AB både positiv och negativ avkastning, avkastningsränta, minst varje kvartal till pensionsspararna.

Metoden medför att kollektiv konsolideringsnivå för traditionell premiebestämd pensionsförsäkring alltid ligger runt 100 procent. Avkastningsräntan för 2013 uppgick till 8,0 (7,2) procent.

Förvalt kapital

Vid utgången av 2013 förvaltades cirka 101 (87) miljarder kronor för traditionell pensionsförsäkring i KPA Pensionsförsäkring AB vilket är en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med föregående år. Ytterligare cirka 6,4 (5,2) miljarder sparades i någon av KPA Pensions etiska fonder.

I KPA Livförsäkring AB förvaltades cirka 4,8 miljarder kronor.

Nya dödlighetsantaganden

KPA Pensionsförsäkring AB har per 2013-12-31 implementerat nya livslängdsantaganden för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. Det är framförallt nya antaganden om den framtida utvecklingen som påverkat avsättningarna. Antagande om framtida utveckling baseras på SCBs rapport Sveriges framtida befolkning 2013-2060. De nya antagandena medförde att försäkringstekniska avsättningar ökade med ca 1,5 miljarder kr.

Stark solvens

Under de senaste åren har bolagets ekonomi, mätt som solvensgrad, stärkts kraftigt. Under 2011 och 2012 medförde nedgången i långa marknadsräntor att avsättningarna ökade och solvensgraden minskade. Under 2013 vände långa marknadsräntor uppåt vilket förbättrade solvensgraden. Finansinspektionen införde 2013-12-31 en ny metod för att beräkna räntan som används för att värdera försäkringstekniska avsättningar. För KPA Pensionsförsäkring medförde förändringen att försäkringstekniska avsättningar ökade med 2,2 miljarder kronor och solvensgraden minskade med ca 7 procentenheter till 172%.

Viktiga händelser 2013

På det kommunala kollektivavtalsområdet där KPA Pension erbjuder tjänstepension som förvalsalternativ, har arbetsmarknadens parter under året tecknat ett nytt pensionsavtal, AKAP-KL. Det nya avtalet är helt avgiftsbestämt och omfattar arbetstagare inom kommunsektorn som är födda 1986 och senare. Avtalet träder i kraft redan 1 januari 2014 och har inneburit intensivt arbete med förändringar i KPA Pensions IT-system. Samtidigt har pågått omfattande systemutveckling, främst inom ramen för Pensionsvalets verksamhet, för att kunna implementera den av parterna beslutade flytträtten som införs på det kommunala området under 2014.

KPA Pension har under 2013 också utsetts till förvalsbolag för anställda inom kommunala företag av arbetsgivarorganisationen KFS. Det innebär sammantaget att KPA Pension numera är förvalsbolag för flertalet anställda inom kommunsektorn och har parternas förtroende att förvalta pensionspengarna åt de kommun- och landstingsanställda som inte själva väljer pensionsbolag.

Under 2013 har KPA Pension förvärvat SPP Liv Pensionstjänst AB, där SPP Kommun ingår. SPP:s kommunala pensionsadministration med tillhörande IT-system samt ett mindre kommunalt försäkringsbestånd övergår därmed till KPA Pension. I samband med att affären godkändes av Konkurrensverket i oktober etablerade KPA Pension ett nytt kontor i Sundsvall och ett trettiotal nya medarbetare gick över till KPA Pensionstjänst AB. Köpet innebär att vi fortsatt satsar på pensionsadministration i kommunsektorn. KPA Pension tar över en modern IT-plattform som går hand i hand med den webbaserade tjänsteutveckling vi redan arbetar med för arbetsgivarna på det kommunala området.

Även när det gäller pensionsspararna har KPA Pension under året satsat på att förbättra webbtjänsterna. Redan förra året inleddes en storsatsning för att förbättra informationen på webben till kunderna genom lansering av en ny hemsida. I år har KPA Pension följt upp och lanserat nya Mina Sidor där kunden kan logga in och få en mer komplett bild av den egna tjänstepensionen hos KPA Pension. För att ytterligare öka servicen till kunderna har en så kallad sömlös inloggning till sajten Min Pension implementerats så att kunden kan få överblick över hela sitt pensionssparande.

En ytterligare webbsatsning har gjorts i och med att KPA Pension lanserat en helt digital hållbarhetsredovisning. Därmed har KPA Pension tagit steget från att arbeta med årsvisa redovisningar av aktiviteter kopplade till de etiska placeringarna, till större möjlighet att kontinuerligt presentera och följa upp olika initiativ i hållbarhetsarbetet. Ett fint bevis på att våra kunder uppskattar vårt hållbarhetsarbete är att vi för andra året i rad utsågs till Sveriges mest hållbara bolag inom finansbranschen. Detta enligt Sveriges största och mest omfattande varumärkesundersökning inom området hållbarhet – Sustainable Brands.

En informationsinsats under 2013 som vi också vill lyfta fram är boken "Ta makten över din pension. Tio fällor du som kvinna ska undvika" av Annika Creutzer, välkänd privatekonomisk expert. I boken varnar Annika Creutzer för tio vanliga pensionsfällor som kvinnor ofta går i, men ger också tips om hur man kan undvika dem. KPA Pensions kunder består till största delen av kvinnor. Kvinnor som valt att ägna sina liv åt att ta hand om och utveckla andra människor i vård, skola och omsorg. Därför är det viktigt för oss att hjälpa dem till en så god pension som det bara är möjligt. Genom att ge ut den här boken vill KPA Pension bidra till att öka kunskapen om pension hos våra kunder som främst är kvinnor.

Belöningsprogram

Bolagen inom Folksam har ett belöningsprogram med syfte att synliggöra och skapa samverkan kring de affärsstrategiska målen. Programmet ska stärka medarbetarnas motivation i arbetet med att skapa kundnytta. Det viktigaste målet för belöningsprogrammet 2013 var effektiv användning av Folksams resurser. Det skulle uppnås genom sänkta driftskostnader, lägre totalkostnadsprocent med effektivare administration. I bokslutet har 20 000 kronor per berättigad anställd reserverats. Definitivt beslut om belöning kommer att tas under våren 2014.

Personalinformation för KPA Pension

All personal inom KPA Pension är tillikaanställda i Folksam. För personal som arbetar för fler bolag i Folksam redovisas själva personalkostnaden i moderföretagen Folksam Sak och Folksam Liv, och respektive bolags andel som driftskostnader. Mer personalinformation finns i not 1.

Inom KPA Pension arbetar vi med de tre kärnvär-

dena Personliga, Engagerade och Ansvarstagande som utgör grunden för hur vi bemöter våra kunder och medarbetare. Tillsammans med vårt varumärkeslöfte Trygg pension och Etiska placeringar är de kärnan i den företagskultur vi bygger inom KPA Pension.

Bolagsstyrning

KPA AB har valt att följa Svensk kod för bolagsstyrning i tillämpliga delar och har upprättat en bolagsstyrningsrapport och rapport om den interna kontrollen. Bolagsstyrningsrapporter finns publicerade på KPA Pensions hemsida (www.kpa.se).

Bolagsstyrningen inom KPA AB utgår från lagstiftning, främst Aktiebolagslagen. Försäkringsbolagen inom KPA Pension regleras av Försäkringsrörelselagen samt Finansinspektionens författningssamling i form av föreskrifter och allmänna råd. För all verksamhet gäller också ett stort antal interna regler som i tillämpliga delar omfattar såväl styrelseledamöter som anställda. Under året hölls fyra ordinarie styrelsesammanträden.

Etik och hållbarhet

KPA Pension förvaltar tryggt och etiskt våra kunders pensionspengar. Sedan 1998 arbetar KPA Pension för en hållbar framtid genom att ta ett aktivt ansvar för människa och miljö. KPA Pensions hållbarhetsarbete tar dels avstamp i vår vision om att människor ska känna sig trygga i en hållbar värld och dels i våra kunders önskemål om en trygg och hållbar pension. För att leva upp till det arbetar vi med etiska placeringar, ställer miljökrav på våra leverantörer och försöker leva som vi lär i vår egen verksamhet.

KPA Pensions etiska placeringskriterier utgör grunden för alla våra placeringar. Det innebär att vi påverkar de företag vi investerar i att ta ett större ansvar för mänskliga rättigheter, antikorruption och miljö. Vi utesluter också verksamheter som inte stödjer vår vision. Det betyder att vi inte investerar i företag som tillverkar vapen, tobak, alkohol eller erbjuder kommersiell spelverksamhet.

Hållbarhet handlar inte bara om att förvalta allt kapital enligt etiska placeringskriterier. Det ställer också krav på företaget. KPA Pension är miljöcertifierades enligt ISO 14001 sedan 1998 och arbetar medvetet med att minimera den egna miljöpåverkan, att skapa en bra arbetsmiljö för alla anställda och att

stödja olika sociala engagemang i samhället. Det systematiska miljöarbetet har gjort att koldioxidavtrycket är på väg att halveras jämfört med 1998 och sedan 2003 är verksamheten koldioxidneutral.

KPA Pension har några utvalda samarbetspartners inom ramen för vårt hållbarhetsarbete. Vissa projekt och organisationer stödjer vi med pengar och engagemang. Vad gäller miljö har vi valt att fortsätta vårt mångåriga stöd till plantering av träd i Afrika inom ramen för Vi-skogens projekt och har fram till och med 2013 planerat nästan 48 000 träd. Under året återupptog vi vårt samarbete med Naturskyddsföreningen och genomförde tillsammans bland annat seminarier på mässorna Hållbar kommun och Kvalitetsmässan. När det gäller mänskliga rättigheter har KPA Pension valt att fortsätta samarbetet med Svenska FN-förbundet och då särskilt FN:s World Food program och projektet "Skolmat blir kunskap".

Vi är också anslutna till några samarbetsorganisationer vilket innebär att vi strävar efter att följa de riktlinjer och värderingar som dessa organisationer har när vi placerar våra kunders pengar. Vi är anslutna till Global Compact, Principles for Responsible Investments (PRI), Transparency International Sverige, Carbon Disclosure Project, Diversity Charter samt Sweden Green Building Council.

För mer information om vårt hållbarhetsarbete hänvisar vi till vår hållbarhetsredovisning som numera finns tillgänglig i helt digital form på vår hemsida www.kpa.se

Omvärld

De ständiga förändringar som sker beträffande kollektivavtalade tjänstepensioner ställer stora krav på anpassningsförmåga hos marknadsaktörerna. Samtidigt sker också utveckling inom ramen för det allmänna pensionssystemet, vilket även detta ställer krav på marknadsaktörerna. I förgrunden finns informationsfrågan i allmänhet och mer specifikt, tillmötesgåendet av ett ökat informationsbehov via MinPension. Dessa krav och förväntningar arbetar vi för att möta på bästa sätt eftersom vi är en betydande aktör inom pensionsområdet med unik kompetens kring kommunala tjänstepensioner.

Lagstiftningsutvecklingen på det finansiella området är hög och påverkar också KPA Pension. För närvarande bereds frågan om utökad obligatorisk flytträtt för pensionssparande. I det sammanhanget är det viktigt att konstatera att parterna inom det kommunala avtalsområdet har beslutat att införa flytträtt under hösten 2014. Det innebär sannolikt ett visst ökat marknadsföringstryck från konkurrerande aktörer. Ett nytt solvensregelverk förväntas också träda i kraft inom den närmaste åren vilket redan nu ger avtryck i form av anpassningar av produktutbud på marknaden.

Under de kommande åren möter våra kunder på arbetsgivarmarknaden, kommuner och landsting, en stigande utmaning till följd av den demografiska utvecklingen. Samtidigt förväntas kommuner och landstings ekonomiska förutsättningar att vara fortsatt utmanande. KPA Pensions förmåga att tillhandahålla kostnadseffektiva tjänster för att möta denna utveckling hos kunderna kommer därför att vara mycket betydelsefull.

Resultat och ekonomi

Bolagets resultat uppgick till 14 931 (14 186) tkr.

Resultat efter finansiella poster uppgick till 17 811 (16 748) tkr.

Belopp i tkr	2013	2012	2011	2010	2009
Nettoomsättning	386 569	343 547	279 358	165 070	278 167
Balansomslutning	693 802	707 828	662 710	647 855	710 069
Avkastning på sysselsatt kapital i %	6,0	8,0	5,4	2,4	-5,1
Avkastning på eget kapital i %	7,8	7,2	2,3	1,9	-4,8

Förslag till vinstdisposition

Enligt KPA AB:s balansräkning uppgår det fria egna kapitalet till 115 092 (110 161) tkr varav årets resultat utgör 14 931 (14 186) tkr. Någon överföring till bundna reserver föreslås inte.

Till årsstämmans förfogande står:	
- Föregående år balanserade vinstmedel	110 160 838
- Utdelning till aktieägarna	-10 000 000
- Jämte årets nettoresultat	<u>14 931 285</u>
	115 092 123
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa medel disponeras enligt följande:	
- att i ny räkning balansera	<u>115 092 123</u>
	115 092 123

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2013	2012
Nettoomsättning		<u>386 569</u>	<u>343 547</u>
		386 569	343 547
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	2	-389 338	-344 554
Personalkostnader	1,18	-553	-929
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6, 7, 8	<u>-15</u>	<u>-506</u>
		-389 906	-345 989
Rörelseresultat		-3 337	-2 442
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från värdepapper och fordringar	3	5 883	5 035
Ränteintäkter koncernföretag	3	649	154
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	3	16 493	18 463
Räntekostnader och liknande resultatposter	3	-1 539	-4 462
Räntekostnad koncernföretag	3	<u>-338</u>	<u> </u>
		21 148	19 190
Resultat efter finansiella poster		17 811	16 748
<i>Bokslutsdispositioner</i>			
Bokslutsdispositioner	4	-894	-809
Resultat före skatt		16 917	15 940
Skatt på årets resultat	5	-692	-2 008
Övriga skatter		<u>-1 294</u>	<u>254</u>
		-1 986	-1 754
Årets resultat		14 931	14 186

Balansräkning

Tillgångar

Belopp i tkr	Not	2013-12-31	2012-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Programvara	6	0	0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	7	863	878
Förbättringsutgift på annans egendom	8	-	-
		863	878
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	9	70 820	70 820
Summa anläggningstillgångar		71 683	71 698
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		6 632	18 648
Skattefordran		12 914	11 603
Fordringar hos koncernföretag		100 153	81 998
Övriga fordringar		2 554	2 356
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		-	1 560
		122 253	116 165
Kortfristiga placeringar	10	114 573	108 690
Kassa och bank	15	385 293	411 275
Summa omsättningstillgångar		622 119	636 130
Summa tillgångar		693 802	707 828

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder

Belopp i tkr	Not	2013-12-31	2012-12-31
<i>Eget kapital</i>	12		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (500 000 aktier, kvotvärde 100 kr)		50 000	50 000
Reservfond		<u>10 000</u>	<u>10 000</u>
		60 000	60 000
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		100 161	95 975
Årets resultat		<u>14 931</u>	<u>14 186</u>
		115 092	110 161
Summa eget kapital		175 092	170 161
Obeskattade reserver	11	<u>7 475</u>	<u>6 581</u>
Summa obeskattade reserver		7 475	6 581
<i>Avsättningar</i>			
Uppskjuten skatteskuld	16	<u>2 650</u>	<u>1 356</u>
Summa avsättningar		2 650	1 356
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		8 788	14 857
Skulder hos moderföretag		-	1 053
Övriga skulder	13	488 824	504 271
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	<u>10 973</u>	<u>9 549</u>
Summa kortfristiga skulder		508 585	529 731
Summa skulder och eget kapital		693 802	707 828
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser			
Belopp i tkr		2013-12-31	2012-12-31
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
Hysesåtagande	17	82 756	124 547

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2013-12-31	2012-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		17 811	16 748
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
- Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	6, 7, 8	15	506
- Orealiserade förluster/vinster	3	-5 883	-544
Betald skatt	5	-2 002	-1 619
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		9 941	15 092
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
- Ökning/Minskning av rörelsefordringar		-4 776	-49 340
- Minskning/Ökning av rörelseskulder		-21 147	40 378
- Ökning/Minskning av kortfristiga placeringar		-	-4 491
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-15 982	1 638
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	6, 7, 8	-	-
Aktieägartillskott		-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-	-
Finansieringsverksamheten			
Utdelning till aktieägare		-10 000	-10 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 000	-10 000
Årets kassaflöde		-25 982	-8 362
Likvida medel vid årets ingång	15	411 275	419 637
Likvida medel vid årets utgång	15	385 293	411 275

Redovisningsprinciper

Belopp i tkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

KPA AB följer Årsredovisningslagen (ÅRL) samt Bokföringsnämndens allmänna råd för stora företag. Vissa upplysningar har lämnats utöver detta.

Koncernredovisning

Enligt Årsredovisningslagen (1995:1554, 7 Kap, 2 §) behöver ett moderföretag som är dotterföretag inte upprätta koncernredovisning om företaget och dess samtliga dotterföretag omfattas av en koncernredovisning som upprättas av ett överordnat moderföretag och om det överordnade moderföretagets koncernredovisning har upprättats och reviderats enligt lagstiftning som har tillkommit i enlighet med Europeiska gemenskapernas direktiv av den 13 juni 1983 om sammanställd redovisning (83/349/EEG) eller på likvärdigt sätt.

KPA AB ingår i en koncern där Folksam ömsesidig livförsäkring, org. nr 502006-1585 med säte i Stockholm, upprättar koncernredovisning.

Dotterbolaget KPA Livförsäkring AB och dess dotterbolag KPA Pensionsförsäkring AB ingår inte i koncernredovisningen på grund av rådande vinstutdelningsförbud.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknats inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd. Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång.

Följande avskrivningstider tillämpas på anläggningstillgångar:

	2013	2012
Materiella anläggningstillgångar		
Möbler	5 år	5 år
Kontorsutrustning	5 år	5 år
Datautrustning	5 år	5 år
Bilar	5 år	5 år
Förbättringsutgift på annans egendom *	4,8 år	4,8 år
Övrigt	5 år	5 år
Konst	Ingen avskrivning	Ingen avskrivning

	2013	2012
Immateriella anläggningstillgångar		
Programvaror	3 år	3 år

* Enligt hyreskontraktets längd

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling av programvaror redovisas som tillgångar från och med den tidpunkt då utvecklingen har bedömts medföra framtida ekonomiska fördelar. Interna utvecklingskostnader kostnadsförs. Avskrivningar av immateriella tillgångar redovisas under rubriken "Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar".

Kortfristiga placeringar

Finansiella instrument värderas i enlighet med ÅRL 4 kap. 14 a § till det verkliga värdet.

Noter

Belopp i tkr

Not 1 Anställda och personalkostnader

	2013	2012
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader:		
Styrelse och verkställande direktör	443	649
Sociala kostnader	107	274
Varav kalkylerad pensionskostnad		0
Övriga anställda	0	0
Sociala kostnader	0	0
Varav kalkylerad pensionskostnad	0	0

Verkställande direktören är anställd tillsvidare med ett års uppsägningstid från bolagets sida. Tantiem eller bonussystem tillämpas inte inom KPA Pension.

Alla anställda är tillikaanställda i samtliga bolag i Folksam. För personal som arbetar för fler bolag i Folksam redovisas själva personalkostnaden i moderföretagen i Folksam Sak och Folksam Liv, och respektive bolags andel såsom driftskostnader. I uppgifterna för 2013 och 2012 redovisas enbart kostnader och antal för bolagets ledning.

Könsfördelning i styrelse och ledningsgrupp

Styrelse				VD och övriga befattningshavare*			
2013		2012		2013		2012	
Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
6	4	6	4	5	1	5	2
60 %	40 %	60 %	40 %	83 %	17 %	71 %	29 %

* KPA-koncernen har en ledningsgrupp som arbetar för samtliga bolag

Ersättning till ledande befattningshavare, moderbolaget

Principer

Till styrelsens ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Styrelsearvode betalas även ut till arbetstagarrepresentanter som sitter i bolagsstyrelser.

Ersättningen till verkställande direktör, vice verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare.

Med andra ledande befattningshavare avses de fem personer som tillsammans med verkställande direktör utgör koncernens företagsledning. För företagsledningens sammansättning, se ovan.

Berednings- och beslutsprocessen

Styrelsen beslutar om verkställande direktörens anställningsvillkor. Ordförande förbereder tillsammans med annan styrelseledamot frågan om verkställande direktörens anställningsvillkor för beslut av styrelsen.

Ersättningar och övriga förmåner under året

Belopp i tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Närvaro- arvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnader	Summa
Styrelsens ordförande					
Jens Henriksson	-	-	-	-	-
Styrelsens vice ordförande					
Anders Knape	108	30	-	-	138
Övriga styrelseledamöter					
Håkan Sörman	89	25	-	-	114
Ilmar Reepalu	89	30	-	-	119
Catrina Ingelstam	-	-	-	-	-
Pia Carlsson Thörnqvist	-	-	-	-	-
Elisabeth Sasse	-	-	-	-	-
Markus Gustafsson (adj)		30			30
Ann-Charlotte Tollqvist	-	12	-		12
Arbetstagarrepresentanter					
Niklas gillhög (avgått)	-	3	-	-	3
Henrik Persson	-	12			12
Maria Adam	-	15	-	-	15
Summa	286	157			443
Verkställande direktör					
Lars-Åke Vikberg	2 260	-	16	559	2 835
Vice verkställande direktör					
Lars-Olov Ohlsson	1 241		26	899	2 166
Andra ledande befattningshavare	4 409	-	188	1 764	6 361
Summa	8 196	157	230	3 222	11 805

Kommentarer till tabellen

- Verkställande direktör har motsvarande post i bolagen KPA AB och KPA Pensionsförsäkring AB.
- Ledande befattningshavare består av KPA Pensions företagsledning, som är tillika engagerad av samtliga bolag i gruppen. Därför fördelas lönerna för dessa mellan bolagen.
- Övriga styrelseledamöter har ett årsarvode på 89 tkr per år. Därtill utges ett arvode om 6,1 tkr per sammanträdesdag då styrelseledamoten har tjänstgjort.
- Övriga förmåner avser huvudsakligen tjänstebil samt fria resor i samband med styrelsemöte.
- Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Utöver förmåner enligt lagen om allmän försäkring ska bolaget bekosta pensionsförmåner för verkställande direktören motsvarande 25 procent av den årliga bruttolönen.

Kommentarer till tabellen, forts.

- Bolaget hade fram till 30 juni 2011 förmåns- och avgiftsbestämd pensionsplan som för en ledande befattningshavare som var tryggad i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Övriga ledande befattningshavare, fyra personer, hade pensionen tryggad i KPA Pensionsförsäkring AB. Från den 1 juli 2011 omfattas de ledande befattningshavarna av KTP2 som i huvudsak är ett förmånsbestämt system och som är tryggad i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse.

Not 2 Arvode till revisorer

Årets revisionskostnader uppgår till 617 (728) tkr varav 0 (0) tkr utgör ersättning för andra uppdrag.

	2013	2012
Deloitte AB fr o m sep		
Revisionsuppdrag	227	120
Ernst & Young AB t o m sep		
Revisionsuppdrag	-	273
KPMG AB		
Revisionsuppdrag	390	335
Summa arvoden	617	728

Not 3 Finansiella intäkter och kostnader

	2013	2012
Värdeanpassning av värdepapper	5 883	5 035
Summa resultat från värdepapper och fordringar	5 883	5 035
Ränteintäkter från koncernföretag	649	154
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	16 493	18 463
Summa ränteintäkter och liknande resultatposter	17 142	18 617
Räntekostnader övriga	-1 877	-4 462
	-1 877	-4 462
Resultat från finansiella poster	21 148	19 190

Not 4 Bokslutsdispositioner, övriga

	2013	2012
Överavskrivningar	-16	91
Periodiseringsfond	910	718
	894	809

Not 5 Skatt på årets resultat

	2013	2012
Aktuell skattekostnad		
Periodens skattekostnad	-600	-1 911
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år	-92	-97
Uppskjuten skatteintäkt/-kostnad		
Kortfristiga placeringar	-1 294	254
Totalt redovisad skattekostnad	-1 986	-1 754

Avstämning effektiv skatt	2013	2012
Resultat före skatt	16 917	15 939
Skatt enligt gällande skattesats 22,0% (26,3%)	3 722	4 192
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	417	472
Ej skattepliktiga intäkter	-3 539	-2 795
Skatteeffekt hänförlig tidigare år	92	-97
Övrigt	1 294	-18
Effektiv skatt	1 986	1 754

Skatt	2013	2012
Periodens skattekostnad	-600	-1 911
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år	-92	-97
Förändring, skattefordringar/-skulder	1 311	389
	619	-1 619

Not 6 Immateriella anläggningstillgångar - programvaror och goodwill

	2013	2012
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	<u>12 298</u>	<u>12 298</u>
Vid årets slut	12 298	12 298
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	<u>-12 298</u>	<u>-12 298</u>
Vid årets slut	-12 298	-12 298
Bokfört värde	0	0

Not 7 Inventarier

	2013	2012
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	78 858	78 781
Utrangering	<u>-56 863</u>	<u>-</u>
Vid årets slut	21 995	78 858
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-77 980	-77 947
Årets avskrivningar	-15	-339
Utrangering	<u>56 863</u>	<u>-</u>
Vid årets slut	-21 132	-77 980
Planenligt restvärde	<u>863</u>	<u>878</u>
Bokfört värde	863	878

Not 8 Förbättringsutgift på annans egendom

	2013	2012
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	20 688	20 668
Vid årets slut	20 688	20 668
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-20 668	-20 195
Årets avskrivningar	-	-473
Vid årets slut	-20 668	-20 668
Planenligt restvärde	0	0
Bokfört värde	0	0

Not 9 Andelar i dotterföretag

Företag/org nr/säte	Antal andelar	Andel i procent	Nominellt värde	Bokfört värde	Eget kapital	Årets resultat
KPA Pensionservice AB (556569-1077, Stockholm)	1 000	100 %	100	70 100	83 402	1 225
KPA Livförsäkring AB (502010-3502, Stockholm)	72	100 %	720	720	2 235 617	98 799
Summa				70 820		

Dotterbolagen KPA Livförsäkring AB och KPA Pensionsförsäkring AB är livförsäkringsaktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer.

Om överskott uppstår tillfaller detta försäkringstagarna och kan inte disponeras av moderbolaget. Dotterbolagen kan inte lämna någon aktieutdelning till moderbolaget. På grund av utdelningsförbudet konsolideras inte livförsäkringsaktiebolagen i moderbolagens koncernredovisningar.

Not 10 Kortfristiga placeringar

	2013 Bokfört värde	2013 Verkligt värde	2012 Bokfört värde	2012 Verkligt värde
Fondandelar	114 573	114 573	108 690	108 690
	114 573	114 573	108 690	108 690

Not 11 Obeskattade reserver

	2013	2012
Periodiseringsfonder, tax 2011	2 300	2 300
Periodiseringsfonder, tax 2012	1 800	1 800
Periodiseringsfonder, tax 2013	2 423	2 423
Periodiseringsfonder, tax 2014	909	-
Akkumulerade överavskrivningar	<u>43</u>	<u>58</u>
	7 475	6 581

Not 12 Eget kapital

	Aktiekapital	Bundna reserver	Balanserad vinst	Årets resultat
<i>Eget kapital 2013-01-01</i>	50 000	10 000	95 975	14 186
Vinstdisposition enligt årsstämma			14 186	-14 186
Aktieutdelning			-10 000	
Årets resultat				14 931
Utgående kapital	50 000	10 000	100 161	14 931

Not 13 Övriga skulder

	2013	2012
Preliminärskatter, pensionstagare	416 319	395 513
Skuld till HM	59 571	69 872
Skuld till närstående	8 508	35 225
Övrigt	<u>4 426</u>	<u>3 661</u>
	488 824	504 271

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2013	2012
Upplupna semesterlöner	4 260	4 113
Upplupna arbetsgivaravgifter	3 484	3 707
Upplupen löneskatt	59	375
Övrigt	<u>3 170</u>	<u>1 354</u>
	10 973	9 549

Not 15 Kassa och bank

	2012	2011
Medel för redovisning	374 847	338 785
Övriga tillgodohavanden	10 446	72 490
	385 293	411 275

Not 16 Avsättning för uppskjuten skatt

	2013	2012
Avsättning för uppskjuten skatt	-	-
Uppskjuten skatteskuld	2 650	1 356
<i>Avsättning för uppskjuten skatt</i>	<i>2 650</i>	<i>1 356</i>

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder kan hänföras till följande:

	Tillgångar:		Skulder:		Netto:	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Maskiner/inventarier	-	-	-	-	-	-
Placeringsstillgångar	-	-	-2 650	-1 356	-2 650	-1 356
Uppskjuten skattefordran/ skatteskuld	-	-	-2 650	-1 356	-2 650	-1 356

Not 17 Ansvarsförbindelser

	2013	2012
Hysesåtagande *:	82 756	124 547
<u>Leasingkostnader</u>		
Bolaget har ingått hyresavtal av operationell natur enligt följande:		
Hyror som förfaller:		
Inom ett år	19 473	32 746
Mellan ett och fem år	63 283	91 801
Senare än fem år		-
	82 756	124 547

* Solidariskt ansvar för förpliktelser enligt hyresavtal för perioden den 2 december 2002 till och med den 31 december 2017 för hyresgästerna KPA AB och KPA Livförsäkring AB. Angivet belopp är hyresgrundande restvärde. Referensräntan för hyran baseras på Stibor 3 månader. Beloppen ovan baseras på genomsnittlig 3-månaders STIBOR under de senaste fem åren. Fastigheten Skvalberget 33 är från och med mars 2007 uthyrd i andra hand till Folksam på samma villkor som förstahandskontraktet.

Not 18 Pensionsupplysningar

KPA Pensions åtagande till anställda för kollektivavtalade tjänstepensioner tryggas i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsplanen, KTP-planen, är till största delen en förmånsbestämd plan. Dock finns en mindre del i KTP-planen som är premiebestämd.

Insättningarna till stiftelsen för de förmånsbestämda delarna och premierna för de premiebestämda delarna redovisas löpande som kostnader i arbetsgivaren KPA ABs resultaträkning. Kostnaden för särskild löneskatt på pensionskostnader periodiseras i takt med att de uppstår i KPA ABs resultaträkning.

Pensionsåtagandena redovisas inte i KPA ABs balansräkning.

Tidigare intjänande enligt KPA-planen tryggas med försäkring. KPA Pension tryggar även pensionsrätt i KPA ABs Pensionsstiftelse för före detta anställda (20 stycken) enligt pensionsavtalet PA-KL och några äldre kommunala pensionsbestämmelser.

Räntan för 2013 är fastställd till 2,2 (3,5) procent för nominella åtaganden, medan räntan för indexerade åtaganden är 0,4 (1,1) procent.

Specifikation av redovisade pensionskostnader i KPA Pension, pensionering genom försäkring

Belopp i tkr	2013	2012
Försäkringspremier	242	1 548
Särskild löneskatt på pensionskostnader	59	375
Årets pensionskostnad	301	1 923

Pensionsåtagande tryggade i KPA AB:s Pensionsstiftelse

Belopp i tkr	2013	2012
Verkligt värde på tillgångar i stiftelsen	32 682	31 443
Finansiella skulder	-1 746	-1 785
Pensionsåtagande tryggade i stiftelsen	-25 985	-25 407
Övervärde	4 951	4 251

Årsredovisningens undertecknande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för bolaget, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållanden och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som

skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 2014

Jens Henriksson
Ordförande

Anders Knape
Vice ordförande

Elisabeth Sasse

Ilmar Reepalu

Håkan Sörman

Catrina Ingelstam

Pia Carlsson Thörnqvist

Ann-Charlotte Tollqvist
Arbetsagarrepresentant

Lars-Åke Vikberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2014

Deloitte AB

KPMG AB

Göran Engquist
Auktoriserad revisor

Magnus Ripa
Auktoriserad revisor

Definitioner

Sysselsatt kapital

Balansomslutning minskad med icke räntebärande skulder.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital avser balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder i obeskattade reserver.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, efter avdrag för schablonmässigt beräknad skatt i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Besöksadress: Östgötagatan 90, 10685 Stockholm
Telefon: 08-665 04 00, Org: 556527-7182
Kundtjänst: 020-650 500 www.kpa.se

KPA
PENSION